

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. 11 - 1953

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S TV E R T R O U W E L I J KMaandoverzicht no. 11 - 1953I N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	Activiteit van de CPN en haar Hulporganisaties	"	4
III	Vakbeweging	"	9
IV	Andere Stromingen	"	11
V	Indonesië	"	12
VI	Overzicht stakingen November 1953	"	14

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL

Sowjet-Unie

Onlangs bracht het tijdschrift "Zvesda" te Leningrad een beschouwing over de "generale lijn van de buitenlandse politiek der Sowjet-Unie", waarin de schrijver M. Gus de Leninistische opvatting huldigt over oorlog als een wezenlijk kenmerk van het imperialisme.

Weliswaar zijn de "socialistische" en "kapitalistische" systemen van nature onverzoenlijk, maar de commentator ziet de werking van de wet over de onvermijdelijkheid van oorlogen toch niet als een noodlot, waaraan de mensheid onder geen omstandigheid zou kunnen ontkomen.

Duurzame vrede, zo wordt betoogd, moet afhangen van het succes der wereldrevolutie, maar revoluties moeten in verschillende landen "op hun eigen tijd" uitbreken.

Malenkows bekende rede van Augustus 1953, voor de Opperste Sowjet gehouden, wordt in de bedoelde bijdrage met instemming geciteerd: er zijn geen kwesties die thans niet in onderling overleg vreedzaam kunnen worden geregeld.

De mogelijkheid van onderhandeling tussen de beide systemen is nochtans beperkt door de eigen aard dezer systemen en hun fundamentele verschillen.

Rusland wil zonder aan dictaat onderworpen te zijn met het Westen onderhandelen, mits er wederkerig voordelen zijn te behalen en de "bourgeois-diplomatie" zekere toezeggingen van Moskou niet, zoals vaak het geval was, als teken van zwakte uitlegt.

In sommige gevallen, zegt de Sowjet-commentator, zijn wij bereid het Westen bij de onderhandelingen niet slechts zijn "legitieme portie" te geven maar zelfs een bovenmatig voordeel wanneer ook wij passende winst kunnen behalen.

Het reeds enige malen in deze overzichten geciteerde "Kommunist"-artikel van April 1953 (M.O. nr.3, blz.4 en 5) gaf in brede lijn aan, hoe de nieuwe leiding zich na de dood van Stalin de strategie en tactiek van het communisme dacht. In dit artikel van fundamentele betekenis kwam men tot de slotsom, "dat de partij zich moet laten leiden door een onverzoenlijke revolutionaire geest, die niet met revolutionair avonturisme verwisseld moet worden, door een maximale elasticiteit en manoeuvreerbaarheid, die niet met opportunistische beginselloosheid verward moet worden" (onderstreping dzz.)

Interne machtsverhoudingen

Ter consolidatie van zijn dictatorschap heeft Stalin het altijd meesterlijk verstaan zijn voornaamste medewerkers te kiezen uit onderling scherp naijverige partij- en regeringsfunctionarissen. Zodoende schiep hij een weloverwogen machtsevenwicht, dat voor de handhaving van zijn ongebreideld persoonlijk overwicht niet kon worden gemist.

VERTROUWELIJK

De na zijn dood gevormde "collectieve leiding" is in zichzelf verdeeld gebleken. Zij vormt geen gesloten eenheid, ondanks haar herhaalde plechtige verzekeringen van het tegendeel. Ten overvloede werd dit aangetoond door Beria's val.

Deze collectieve leiding, opgebouwd uit verschillende machtsformaties in partij, staat, strijdkrachten, economisch leyen enz. is voortdurend bezig om in onderlinge strijd sleutelposities te veroveren of te herwinnen voor aanhangers uit het eigen kamp.

Het zogenaamde monolithische karakter van de Partij wordt door deze machinaties achter de schermen onophoudelijk aangetaast.

De buitenwereld kan deze interne botsingen slechts afleiden uit bepaalde machtsverschuivingen, die aan den dag treden door min of meer opvallende mutaties in de Sowjet-wereld.

Ook de gebeurtenissen van de laatste maanden hebben dit opnieuw gedemonstreerd.

Kroestchews positie

De invloed van de 1e partij-secretaris N.S. Kroestchew neemt nog toe.

Begin September nam het Plenum van het Centraal Comité der Partij, naar aanleiding van een door Kroestchew gehouden referaat, een aantal besluiten, o.a. ter verbetering van de situatie in de landbouw.

In die periode werd Benediktow, op dat moment ambassadeur der U.S.S.R. in India en tevoren gedurende vijftien jaren minister van landbouw onder het regime van Stalin, teruggeplaatst op zijn oude post.

Benediktow had zich in 1950/1951 doen kennen als een tegenstander van Kroestchews verstrekkende plannen t.a.v. de groot-kolchosen en de zgn. landbouwsteden.

Hiertoe zag Kroestchew, volgens de jongste berichten, kans een deel van het ministerie van landbouw aan het gezag van Benediktow te onttrekken door de instelling van een nieuw ministerie van landbouwproducten en -voorraden, aan het hoofd waarvan eind November Kornjts werd geplaatst. Hij is een vroegere assistent van Kroestchew.

Matskiwitsj, een andere medestander van de 1e partij-secretaris, is inmiddels plaatsvervanger van minister Benediktow geworden.

Deze mutaties versterken de indruk, dat Benediktow aan een concentrische aanval is blootgesteld, temeer waar de "Pravda" tezelfdertijd zijn ministerieel beleid scherp laakte.

Kroestchew is kennelijk nog voortdurend bezig zijn positie te versterken. Dit is mede af te leiden uit recente gebeurtenissen te Leningrad. Het partij-secretariaat aldaar, van ouds een der organisatorische sleutelposities der C.P.S.U., kreeg een andere leider. De plaatselijke secretaris Andrianow,

volgens sommige commentatoren een volgeling van Malenkow, werd afgezet na persoonlijke inmenging van Kroestchew.

China en de D.D.R.

Moskou nam een gewichtig besluit t.a.v. de Sowjet-Russische vertegenwoordiging in China. Daar werd W. Koeznet-sow als ambassadeur door P.F. Yudin vervangen.

Of Koeznetsow ook van zijn functie als plaatsvervangend minister van buitenlandse zaken der U.S.S.R. is ontheven, werd niet bekend.

De benoeming van de vroegere redacteur van het Kominformorgaan, Yudin, die tot voor kort plaatsvervangend Hoge Commissaris in Oost-Duitsland was, wordt beschouwd als een promotie. Zijn grootste kwaliteiten lagen eerder op het ideologische vlak dan op het gebied der diplomatie. Hij behoort waarschijnlijk tot de orthodoxe, dus de zgn. harde communisten, hetgeen o.a. afgeleid wordt uit zijn steun aan Walter Ulbricht, de le secretaris van het Centraal Comité der S.E.D..

De Hoge Commissaris in de D.D.R., W.S. Semjonow, vertoefte reeds sinds enkele weken in Moskou. Hij was mede aanwezig bij een ontvangst van de Oost-Duitse minister-president Otto Grotewohl door het driemanschap Malenkow, Molotow en Kroestchew.

Partijcongressen in de satellietlanden.

Dezelfde week, waarin Moskou de snelle berechting van Beria en zijn zes medeplichtigen aankondigde, werden de congresdata der Oost-Europese communistische partijen bekend gemaakt. De Polen vergaderen reeds op 16 Januari a.s., gevolgd door de Bulgaren, Hongaren en Tsjechen, welke laatsten eerst op 11 Juni 1954 zullen bijeenkomen.

Het betreft hier congressen, die reeds veel eerder gehouden hadden moeten worden. Zowel de veranderingen in de leiding der C.P.S.U. als de nieuwe economische politiek van Moskou noopten er waarschijnlijk toe thans binnen redelijke termijn een nieuw bestek op te maken. Opvallend is, dat deze aankondigingen vrijwel gelijktijdig werden gepubliceerd. Mogelijk zijn de beslissingen terzake tezamen met andere besluiten onlangs genomen op één centraal punt, te weten door het Presidium van de C.P.S.U..

HOOFDSTUK II - ACTIVITEIT VAN DE C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATIES.

Actie contra de E.D.G.

In de afgelopen periode ging er vrijwel geen dag voorbij of "De Waarheid" publiceerde berichten, die de verderfelijkheid van de Europese Defensie Gemeenschap moesten aantonen.

Marcus Bakker's pen vloeyde rijkelijk. In 14 dagen tijds schreef deze fungerend hoofdredacteur van het C.P.N.-dagblad zeven tegen de E.D.G. gerichte artikelen. Zijn fantasie nam hierin soms de vrije loop. In een artikel "Beulen en Rechters" van 18 November 1953 zag hij kans verband te leggen tussen de E.D.G. en de nog steeds in Duitsland vastgehouden, uit Breda ontsnapte oorlogsmisdadigers. De Duitse rechters wilden, zo heette het, met een beslissing ten aanzien van de uitwijzing van de Bredase gevangenen wachten totdat het E.D.G.-verdrag zal zijn getekend, omdat zij er op rekenen hen dan - met de Duitse nationaliteit, die ze in Hitler's dienst verkregen hebben - spoedig te kunnen vrijlaten. Volgens Bakker is er niet veel fantasie voor nodig om te voorspellen wat er daarna zal gebeuren. De oorlogsmisdadigers zullen zich, aldus zijn beschouwing, kunnen melden voor een onderofficiers- of officiers-functie bij het, dank zij de E.D.G., op te richten Duitse leger. Mogelijk komen zij aan het hoofd van hun troepenonderdeel naar Nederland om bijv. in Breda te worden gelegerd. De ontvluchte oorlogsmisdadigers zullen dan commandantje kunnen spelen overNederlandse soldaten.

Een resolutie van het Dagelijks Bestuur der C.P.N. over de strijd tegen de E.D.G. en voor nieuwe landspolitiek (Waarheid, 27-11-'53) mat de bezwaren tegen de E.D.G. nog eens breed uit. Onder verwijzing naar de groeiende tegenstand tegen de E.D.G. in België, Frankrijk en Italië riep het D.B. alle Nederlanders en in de eerste plaats de communisten op de strijd tegen de E.D.G. te versterken en hardnekkig vol te houden, totdat deze geheel en al van de baan is. Ook in socialistische en burgerlijke kringen, zo werd gesteld, wint het denkbeeld veld, dat de E.D.G. geen bescherming tegen agressie kan bieden.

De "Prawda" van 17 November 1953 bevatte een artikel van Paul de Groot over "De strijd van het Nederlandse volk voor veiligheid". De algemeen partijsecretaris, die zoals bekend half November van achter het IJzeren Gordijn in ons land terugkeerde suggereert daarin hoe onder grote Amerikaanse druk "de Nederlandse heersende kringen er in slaagden met behulp van leugen en bedrog het besluit tot bekrachtiging van het E.D.G.-verdrag in de 2e Kamer er doorheen te jagen". Nog kort geleden voerden de communisten vrijwel alleen de strijd tegen de herleving van het Duitse fascisme en militarisme en tegen het betrekken van ons land in agressieve blokken. Thans breidde de "massabeweging" tegen de bekrachtiging van het verdrag over

VERTROUWELIJK

het Europese leger zich echter steeds meer in Nederland uit, beweerde de Groot in bedoeld Prawda-artikel.

De C.P.N. kondigde sindsdien aan in de eerstvolgende weken openbare vergaderingen tegen de E.D.G. te zullen beleggen. De Tsjechische film "De Val", door de Waarheidsfilmdienst onder de titel "Alarm, Gestapo" in roulatie gebracht, zal op die bijeenkomsten worden vertoond.

Actie inzake het onderwijs.

De Kamerfractie der C.P.N. belegde op 22 November j.l. een onderwijsconferentie in Amsterdam. De fractieleider Henk Gortzak hield daar een inleiding over de misstanden en over de achterstelling van het openbaar onderwijs. "De Waarheid" ageerde met enige uitgebreide reportages tegen de overbevolkte klassen, kortom tegen de "kinderpakhuizen".

De Nederlandse Onderwijzers Vereniging (N.O.V.) belegde op 28 November 1953 te Utrecht een demonstratieve bijeenkomst. Marcus Bakker had in "De Waarheid" opgewekt daaraan deel te nemen en gaf verder een nabeschouwing over dit door een drietal leden van de C.P.N.-Kamerfractie bijgewoonde congres.

Het Dagelijks Bestuur van de C.P.N. stelde zich in een d.d. 1 December 1953 uitgegeven verklaring achter de aangenomen congres-resoluties en zegde daarin toe door actie in het parlement en in de gemeenteraden te zullen streven naar een snelle oplossing van de scholennood en het tekort aan onderwijskrachten. Aan het eind van zijn verklaring stelde het Dagelijks Bestuur, dat een noodzakelijke verbetering van het onderwijs in ons land in het algemeen slechts in belangrijke mate kan worden bereikt door het bevorderen van een verdere internationale ontspanning, gepaard gaande aan vermindering van de militaire uitgaven.

Gemeenteraadsverkiezingen Utrecht.

Bij de op 9 December 1953 voor de raad van de vergrote gemeente Utrecht gehouden verkiezingen behaalde de C.P.N. in vergelijking met de verkiezingen in Mei 1953 een stemmenwinst van 471 stemmen. In de nieuw gekozen raad van "Groot Utrecht" waarin de gemeente Zuilen is opgegaan, zal de C.P.N. 2 zetels bezetten, die zullen worden ingenomen door A.C. de Vries en G. Kasbergen. In de gemeenteraden van Utrecht en Zuilen verloor de C.P.N. in Mei 1953 1 zetel.

Terugkeer van Dr B.S. Polak.

Wegens "achterbaks gedoe" en "het pogen om twijfel te zaaien over de juistheid van de mededelingen van het Centraal Comité van de C.P.S.U. met betrekking tot de misdaden van de sluipmoordenaars in doktersjas" was deze medicus begin 1953 geroyeerd als partijlid. Dr Polak is thans weer in genade

VERTROUWELIJK

aangenomen. Het Dagelijks Bestuur van het District Amsterdam, dat medio November aan het bestuur van de betreffende afdeling verzocht de vraag van Polak's lidmaatschap opnieuw te onderzoeken, maakte zijn beslissing terzake op 5 December j.l. bekend. Vastgesteld werd, dat het roeyement van Polak gedeeltelijk was tot stand gekomen op grond van onvolledige inlichtingen en dat hierbij overhaast was te werk gegaan. Blijkbaar is hier bedoeld op de in April 1953 gedane mededeling van de "Prawda" omtrent de achteraf gebleken onschuld der artsen die aan het beweerd dokterscomplot zouden hebben deelgenomen. (Zie M.O. no. 3 - 1953, pag. 1).

Financiële- en abonné-werfcampagne.

De abonné-werfcampagne had "De Waarheid" per 1 December 1953 5.000 nieuwe abonné's moeten opleveren en zij is verlengd tot 1 Januari a.s. teneinde het gestelde doel alsnog te bereiken. De financiële actie, voor het per 1 December 1953 inzamelen van f. 50.000.- ten behoeve van "De Waarheid", verliep, blijkens de publicaties in de partijkrant, met meer succes. Op 5 December, zo werd medegedeeld, was de gestelde taak voor 109.8% vervuld. Het District Zeeland werd tot overwinnaar in het algemeen klassement uitgeroepen. Het lijkt er echter op dat de communistische "moneymakers" dit resultaat "op papier" hebben geforceerd. Waarschijnlijk werden daarin gedeeltelijk de opbrengsten van de eind November ingezette chocolade-fondant-letteractie verwerkt, teneinde dit "succes" op de kortst mogelijke termijn te kunnen melden.

De bedoelde letteractie zou volgens de enthousiaste berichten in het partijdagblad nogal hebben aangeslagen. "De Waarheid" vermeldde echter niet of de in voortdurende spanning gehouden "letterbezitters" ook zo geestdriftig gestemd waren toen hun lijfblad op 5 December onthulde, dat zij door het breken van de in hun bezit zijnde letter W. konden vaststellen of zij een gratis aandeel voor de volgende aandelencampagne ten behoeve van het verkiezingsfonds 1954 waren rijker geworden.

Mogelijk doemen er voor de organisatoren van de lettercampagne nog enige moeilijkheden op. Blijkens een publicatie in "De Waarheid" van 18-12-53 is n.l. tegen de verantwoordelijke functionaris een onderzoek ingesteld inzake een vermoedelijke overtreding van de Loterijwet.

Inmiddels is de volgende actie ingezet. Zij beoogt per 1 April 1954 f. 150.000.- voor het C.P.N.-verkiezingsfonds bijeen te garen.

Het al eerder in uitzicht gestelde Maandagochtendblad voor Amsterdam zal, zo is aangekondigd, op 4 Januari 1954 onder de naam "Nieuws en Sport" verschijnen.

MANTELORGANISATIES

Het nieuwe hoogtepunt in de worsteling om de E.D.G. beïnvloedt in sterke mate ook de activiteit der mantelorganisaties. Deswege wordt momenteel op ander gebied geen omvangrijke activiteit ontplooid, teneinde versplintering van krachten te voorkomen. De in sommige massa-organisaties gevoerde campagnes ter versterking van het ledenaantal staan nu dan ook op de tweede plaats. Het zijn hoofdzakelijk de "werkers" op afdelingsniveau, die daarmee belast zijn. De aandacht der hoofdbesturen daarvoor is naar verhouding gering.

Vredesbeweging

De in het vorige maandoverzicht geschetste koerswijziging van de communistische vredesbeweging werd bevestigd door de besluiten der voltallige zitting van de Wereldvredeeraad van 23-28 November j.l. te Wenen. Het Duitse probleem vormde daar het kernpunt van bespreking. De Russische opvattingen dienaangaande werden vanzelfsprekend door de Raad onderschreven.

"De volkeren van Europa dienen de ratificering van het E.D.G.-verdrag en het herstel van het Duitse militarisme in welke vorm dan ook te verhinderen", aldus de belangrijkste resolutie.

Nederland is waarschijnlijk de eerste staat in West-Europa, waar het E.D.G.-verdrag zal worden geratificeerd. Uit dien hoofde en mede met het oog op de hiervoren vermelde richtlijn, bevinden de communisten zich hier in een weinig benijdenswaardige positie. Op korte termijn wordt van hen verwacht, dat zij een massale campagne tegen de ratificatie zullen ontketenen. Zij hebben reeds ervaren, dat hun agitatie en propaganda tot dusver niet aansloeg bij de brede massa. De Rotterdamse Actiegroep "Dat Nooit Weer" fuseerde weliswaar met het "Nederlandse Comité voor een Vredelievende Oplossing van het Duitse probleem", doch het anti-E.D.G.-front zal door deze herschikking al evenmin noemenswaard worden versterkt.

Ongeacht de uitslag van de anti-E.D.G.-campagne krijgt de Nederlandse Vredeeraad in de komende maanden volop gelegenheid nieuwe bedrijvigheid te ontplooiën bij de voorbereiding van een in het voorjaar 1954 te houden Wereldvredecongres.

De Nederlandse Vredeeraad weet momenteel in grote trekken, wat hem te doen staat. De raad heeft echter sedert 1950 voortdurend te kampen gehad met de wisselvalligheden van Moskou. Thans is men teruggevallen op een standpunt, dat in November 1950 tijdens de zitting van het Tweede Wereldvredecongres te Warschau werd gelanceerd in een oproep tegen de herbewapening van Duitsland. Deze sorteerde evenwel weinig effect, omdat spoedig daarop, in Februari 1951, het "Pact van Vijf" op de voorgrond werd geschoven. Een jaar later kreeg de actie tegen de remilitarisatie van Duitsland wederom een belangrijker plaats in de communistische propaganda. De daarmee in strijd zijnde Sowjet-nota van Maart 1952, waarin werd aangedrongen

op de vorming van een verenigd, neutraal en bewapend Duitsland, stond de ontplooiing van de pas begonnen campagne opnieuw ernstig in de weg.

De Nederlandse Vredesraad zag geen kans de plotselinge zwenking van het Kremlin zonder grote schade voor de beweging te volgen en onthield zich daarom geruime tijd van elke agitatie over het Duitse probleem. De Sowjet-Unie heeft nu opnieuw de stelling van November 1950 betrokken, die, naar het zich laat aanzien, zwaar verdedigd zal worden.

"Vrede" van 20 November j.l., het weekblad van de Nederlandse Vredesraad, publiceerde reeds een oproep voor een nationaal congres van waakzaamheid tegen het Duitse militarisme, te houden op 24 Januari 1954. In verband met de voorgenomen behandeling van het E.D.G.-verdrag in de Eerste Kamer zal het congres een week eerder, dus op 17 Januari a.s., worden gehouden.

De Nederlandse Vredesraad behoeft de officiële resoluties van de zitting in Wenen niet af te wachten, omdat het Bureau van de Wereldvredesraad reeds in September '53, geïnspireerd door het Sowjet-Vredescomité, de gedragslijn had vastgesteld (zie M.O. 8/9 - 1953).

Ook op andere wijze wordt geprobeerd om de vredescampagne zoveel mogelijk te verbreden.

In September j.l. werd de "Mondpaca Esperanto Movado" opgericht. Deze "Esperantisten Wereldvredesbeweging" stelt zich ten doel alle Esperantisten te verenigen, die actief mede willen werken aan de verdediging van de wereldvrede. Intensief contact en samenwerking met "de internationale en nationale Vredesbeweging" en oprichting van Esperantisten Vredescomité's moeten hiertoe bijdragen. Tot dusver hadden soortgelijke pogingen onder bepaalde groeperingen (Artsen, Kunstenaars, etc.) in de vredesbeweging te betrekken, in Nederland weinig succes.

A.N.J.V.

Het A.N.J.V. blijft ageren tegen de nieuwe verlofregeling voor militairen, waarvan de afkondiging in October j.l. aanleiding gaf tot ongeregelheden in enige militaire kampementen.

Thans vestigen de communisten er speciaal de aandacht op, dat vele militairen als gevolg van deze nieuwe regeling de Kerstdagen niet thuis zullen kunnen doorbrengen.

Met artikelen in de communistische pers, met moties en telegrammen aan de Minister van Oorlog en niet op de laatste plaats een petitionnementsactie in Amsterdam, wordt getracht de publieke opinie te bewerken. Uiteraard wordt ook deze actie dienstbaar gemaakt aan de strijd tegen de EDG. De nieuwe verlofregeling heet een direct gevolg van dit verdrag te zijn. In dit kader wordt mede geappelleerd aan de anti-Nazi gevoelens in Nederland en de terughoudendheid t.a.v. Duitsland. Reeds werd geconstateerd dat het ANJV de militairen persoon-

VERTROUWELIJK

lijk benadert, door het overhandigen van pamfletten. Het verbond heeft ook in December van het vorige jaar ter zake van het Kerstverlof een dergelijke actie gevoerd.

Hoewel het "militaire werk" momenteel de meeste aandacht heeft, is het ANJV er, althans volgens het orgaan "Jeugd", in geslaagd sinds October ongeveer 300 nieuwe leden te werven.

Nederlandse Vrouwenbeweging.

Het hoofdbestuur der NVB heeft in de herfst gepoogd haar kader tot verhoogde activiteit te leiden. In September en October werd een reeks gewestelijke conferenties met de meest actieve vrouwen uit de afdelingen belegd. Daar kwamen colportage-methoden en de van October tot 5 December te voeren werfactie voor het maandblad "Vrouwen voor Vrede en Opbouw" aan de orde. Waarschijnlijk zal het hoofdbestuur trachten deze bijeenkomsten uit te bouwen tot gewestelijke contactdagen onder regionale leiding. De laatste jaren was aan dit streven heel weinig aandacht besteed. Bij het welslagen van deze opzet zou het hoofdbestuur der NVB een steviger greep op de afdelingen verkrijgen.

Tot nu toe boekten enkele afdelingen geringe resultaten bij haar pogingen tot "benadering van de massa". Huis-aan-huis-colportage in buurten met slechte woontoestanden leverde een aantal nieuwe leden op.

Op vergaderingen en "gezellige avonden" werd meestal gesproken over de huurverhoging en looncompensatie, het probleem van de overvolle scholen en de ratificatie der EDG. Steeds werd aanbevolen aan individuele niet-communistische leden der Eerste Kamer verzoeken te richten, om zich tegen de ratificatie van het EDG-verdrag uit te spreken.

HOCFDSTUK III - VAKBEWEGING.

Algemeen.

In de afgelopen verslagperiode deed de EVC althans naar buiten weinig van zich horen. Bij enkele acties was zij betrokken (o.m. Holland Nautic, de brandstoffenarbeiders in Amsterdam), maar overigens lag deze activiteit hoofdzakelijk op het intern-organisatorische terrein.

Met de scholing van propagandisten, plaatselijk- en bedrijfskader wordt meer ernst gemaakt dan sinds lange tijd het geval was. De cursussen zijn er voornamelijk op gericht de deelnemers meer kennis bij te brengen omtrent het rechtsbijstandswerk. De leiding ziet dit werk nog steeds als een der eerste middelen om de EVC te populariseren en de ledenwerving gunstig te beïnvloeden. Ook worden wedstrijden georganiseerd met prijzen, waarbij de ene afdeling de andere uit-

VERTROUWELIJK

daagt. De noodzaak hiervan is duidelijk daar de sterk ingekrompen EVC nog steeds aan aantrekkingskracht inboet.

Het geringe aantal openbare vergaderingen, dat in het land wordt belegd, trekt bovendien slechts weinig bezoekers. Bij een zaalcapaciteit van 200 of meer personen, waren b.v. in steden als Enschede, Hengelo en IJmuiden slechts 20 belangstellenden komen opdagen.

Het 3e Congres van "De Metaal".

Het derde congres van "De Metaal", Bond van werknemers in de metaalnijverheid en aanverwante bedrijfstakken, aangesloten bij de EVC werd, zoals reeds gemeld, te Amsterdam op 23, 24 en 25 October 1953 gehouden.

Het had statutair reeds medio 1952 moeten plaats vinden. Waarschijnlijk als gevolg van het feit, dat het 3e EVC-congres niet in het najaar van 1951, maar ultimo 1952 plaats vond, werd dit Metaal-congres een jaar uitgesteld. Mogelijk zijn ook de op 3 en 4 Juli 1953 te Wenen gehouden bijeenkomst van het "Administratief Comité van de Internationale Beroeps Afdeling voor arbeiders in de metaal- en mechanische industrieën" (IBA-Metaal-WVV) en het van 10 tot 21 October 1953 eveneens in Wenen gehouden 3e WVV-congres van invloed geweest op de bepaling van het tijdstip van het jongste congres van "De Metaal".

Van de zes zittingen had slechts de laatste een huis-houdelijk karakter. Gemiddeld bleken tussen de 100 en 150 personen aanwezig.

De voorzitter A.N. van den Broek gaf in zijn openingsrede een overzicht van de economische en sociale toestand in de afgelopen periode. Hij meende, dat Nederland zich thans - geheel volgens de op het vorige congres van "De Metaal" uitgesproken verwachting - in een crisistoestand bevindt. De opgevoerde bewapeningsindustrie en het in werking treden van het plan-Schuman noemde hij als voornaamste oorzaken van deze crisis.

Internationale binding.

Zoals bekend is "De Metaal" aangesloten bij de hiervoren vermelde IBA-Metaal-WVV. Aan deze internationale binding wordt grote betekenis toegekend. In het bondsorgaan werd nog onlangs vastgesteld, dat de metaalarbeiders in de kapitalistische landen met problemen van dezelfde aard hebben te kampen, waarom de noodzaak van acties hunnerzijds in internationaal overleg werd geaccentueerd.

Naar aanleiding van hetgeen terzake op internationaal niveau was behandeld, wakte van den Broek in zijn congresrede op tot krachtiger steun aan het werk van de Nederlandse Vredesraad. De strijd voor de vrede, zo zeide hij, was ook door de metaalarbeiders in ons land niet voldoende begrepen.

De internationale binding kwam op het congres tot uiting in de ontvangst van een telegram uit Wenen van de IBA-Metaal-WVV

en in de begroetingstelegrammen van zusterorganisaties uit Italië, Frankrijk, Berlijn, Hongarije, Roemenie, de DDR en Triëst.

x x x

De discussiebijdragen tijdens het congres van "De Metaal" bevatten veel critiek op locale bedrijfstoestanden. Tevens werd uiting gegeven aan plaatselijke wensen en verlangens der arbeiders. Ook het beleid van het hoofdbestuur werd onder vuur genomen. Voornamelijk het niet voldoende voorbereiden van acties en het koppelen van vèrgaande looneisen aan de strijd voor de zgn. kleine belangen werden het hoofdbestuur als beleidsfouten aangerekend.

Dat de destijds in de EVC-brochure "Strijd" vastgelegde richtlijnen voor het voeren van acties (zie M.O. 11-1952) nog van kracht zijn, kwam eveneens tot uitdrukking. Met klem werd er op gewezen, dat bedrijfseisen niet van bovenaf moeten worden opgelegd, maar door de arbeiders zelf dienen te worden opgesteld. Het jeugdwerk van "De Metaal" heeft - alle schone voornemens ten spijt - nimmer tot enig succes kunnen leiden. Niettemin zal de bond activiteit op dit belangrijk geachte terrein blijven verlangen. De komende loonsverhoging van 5% bevat beperkende bepalingen ten aanzien van jeugdige werkers. "De Metaal" zal hiervan gebruik maken om eisen te stellen ter verbetering van de positie van bedoelde metaalbewerker's ten-einde onder deze jongere arbeiders invloed te verkrijgen.

De op het congres gestelde vakbondspolitieke eisen wet-tigen de veronderstelling, dat de toekomstige activiteit voornamelijk zal worden gericht:

- tegen invoering van werkclassificatie of "merit-rating";
- tegen invoering van ondernemingsraden en voor behoud van bestaande fabriekskernen; en
- tegen handhaving van de gemeenteclassificatie.

HOOFDSTUK IV - ANDERE STROMINGEN

Nationaal Europese Sociale Beweging (N.E.S.B.)

Nadat P. van Tienen en Mr J.A. Wolthuis eind October op vrije voeten waren gesteld, verscheen op 10 November het eerste nummer van het "Sociaal Weekblad", dat als ondertitel voert "Nationaal Europees Informatieblad". Blijkens een daarin voorkomende mededeling heeft de redactie van "De Dialoog" en "Alarm", de tijdschriften van de Sociale Beweging (dus van de N.E.S.B.), haar activiteit in afwachting van een rechterlijke uitspraak tijdelijk moeten staken.

Voor de rest van het jaar wordt het "Sociaal Weekblad" nu gratis toegezonden aan de daardoor gedupeerde abonné's.

Het nieuwe orgaan, waarvan inmiddels al het vijfde nummer het licht zag en dat in gestelcilde vorm wordt uitgegeven, is te beschouwen als de voortzetting van "De Dialoog". Vrijwel alle artikelen ademen dezelfde geest als dit thans niet verschijnende N.E.S.B.-maandblad. Naast beschouwingen over het proces tegen de N.E.S.B.-leiders, is in extenso opgenomen het door deze beiden tot enkele leden van de 1e en 2e Kamer gerichte adres, waarin zij erop aandringen geen gevolg te geven aan de door de Minister van Justitie in het vooruitzicht gestelde maatregelen tegen fascistische organisaties.

Enige aandacht wordt voorts gewijd aan gelijkgerichte buitenlandse organisaties en aan het eind October te Holzminden in Duitsland gehouden congres van de Europese Sociale Beweging (E.S.B.).

HOOFDSTUK V - INDONESIË.

"Wereldjeugddag"

Vrijwel alle Indonesische verenigingen in Nederland hebben afgevaardigden gezonden naar de op 15 November j.l. te Amsterdam gehouden bijeenkomst ter viering van de "wereldjeugddag".

Van de verbondenheid tussen de Nederlandse en Indonesische jongeren getuigde, aldus het A.N.J.V.-blad "Jeugd", een telefoongesprek, dat met een vertegenwoordiger van de "Pemuda Rakjat" te Djakarta werd gevoerd van Amsterdam uit, waar het via een geluidsband in de zaal was te volgen. Naar verluidt heeft de "Pemuda Rakjat" zich solidair verklaard met de strijd tegen het "Nederlandse imperialisme".

Volgens de communisten is Indonesië nog steeds een halfkolonie.

Aldit, secretaris-generaal van de "Partai Komunis Indonesia" (P.K.I.) verklaarde onlangs te Soerabaja, dat vooral het Nederlandse imperialisme nog in Indonesië heerst. Het zou 70% van het "buitenlandse monopolie-kapitaal" in handen hebben en diende als vijand nummer één van het Indonesische volk geliquideerd te worden.

Slamet Sukotjo, voorzitter van de "Perhimpunan Indonesia" te Amsterdam wekte de Indonesische studenten in Nederland op te blijven strijden voor 100% vrijheid van hun geboorteland.

Bij de viering van de "Hari Sumpah Pemuda" (Dag van de eed der jeugd) op 12 November j.l. spoorde hij hen voorts aan hun studie in het belang van het vaderland niet te verslappen. Slamet Sukotjo herinnerde o.a. ook aan de op 10 November in Indonesië gehouden Hieldendag (Hari Pahlawan). Ter gelegenheid hiervan merkte het blad "Berita Indonesia" te Djakarta op, dat de jeugdige strijders verslaptwaren doch de laatste tijd

was een gunstige wending merkbaar en werd de revolutionaire geest opnieuw leven ingeblazen.

Van groep tot vereniging.

De communistische Indonesische studentengroep "Panitera Peladjar dan Pemuda Indonesia" (P.P.P.I.) te Amsterdam is omgezet in een vereniging. Men wil zoveel mogelijk leden werven, waarbij de nadruk voorlopig niet meer zal komen te liggen op het communisme maar op het nationalisme. "Tong-Tong" blijft als verenigingsorgaan voortbestaan, terwijl ook de discussiegroep (wetenschappelijke werkgroep) gehandhaafd is.

"Tong-Tong" (No. 1 van de 2e jaargang) bevat een artikel over de "Heldendag", waarin de Indonesische communist Arifin betoogt, het eens te zijn met Ir Sukarno's uitspraak, dat de revolutie in Indonesië nog niet beëindigd is, omdat het land nog geen volledige onafhankelijkheid bezit.

De bekende communist Chairun Caropeboka wijdde op zijn beurt een bijdrage aan de betekenis van de "Dag van de eed der Jeugd", die eigenlijk op 29 October gevierd had moeten worden, omdat de jongeren op die dag in 1945 onder eede verklaarden, dat de Indonesiërs één volk vormen, met één vaderland en één taal.

Verder blijkt uit hetzelfde nummer van "Tong-Tong", dat Chairun Caropeboka onder zijn lezers stemming maakt om buiten Nederland te gaan studeren, in hoofdzaak omdat Nederland niet in het politieke centrum van het wereldgebeuren ligt.

Critische Surinamers.

De "Surinaamse Studenten Vereniging" (S.S.V.) te Amsterdam aanvaardde een door de Hindoestamse student Maurits Ramlakhon ingediende resolutie, waarin o.a. het ingrijpen der Engelse regering in Brits-Guyana in verband met de revolutionaire activiteit van de "Progressieve Volkspartij" werd afgekeurd.

Vrijwel alle te Paramaribo verschijnende bladen, oefenden heftige critiek op de houding der S.S.V., die onder haar leden felle nationalistten telt. Zij bleken de stuwende kracht, die de resolutie er in een slecht bezochte vergadering heeft doorgedreven.

18-12-1953

Stakingen overzicht in
November 1953

V
o
l
g
n
o

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	
Stucadoors- bedrijf R. Ensing te Amsterdam	Loongeschil	geen	geen	1
N.V. Hazewind Kledingin- dustrie te Winterswijk	Het in dienst nemen van Duitse ongeschoolde ar- beidsters, die in eni- ge gevallen hoger loon ontvingen dan de ge- schoolden	geen	Directie zegde een nieuw loonsysteem toe	2
Schoonmaak- bedrijf CEMSTO te Amsterdam	Eis tot loonsverhoging	Chevofa-EVC	geen	3
Electriciëns van de firma's ZUIVER en ROZEN te Am- sterdam werk- zaam in de nieuwbouw Slotermeer	Stakers eisten een pre- mie van 25%	Staking ge- leid door de Metaal-EVC	De werkgevers zullen een toeslag geven van 7½%. De werknemers zullen voortaan wer- ken onder collectief ervaringstarief van 12-20%.	4
Electro-tech- nisch Instal- latie-Bureau de VAAN & Co. te Amsterdam	idem	idem	idem	5
Textielbe- drijf A.J. de Levita en Co. N.V. te Uithoorn	Solidariteit met de be- drijfsleider die geen ge- noegen nam met zijn over- plaatsing van Uithoorn naar Amsterdam	De belangen van de sta- nokers worden behartigd door de Unie bonden	Overleg van de direc- tie met de Uniebonden, onder voorwaarde dat werk onmiddellijk zou worden hervat.	6
Metaalbe- drijf J.v.d. Wal te Am- sterdam	Stakers eisten 25% premie	geen	Eis in behandeling bij Rijksbemiddelaars	7
Nederlandse Kabelfa- briek te Delft	Afzetting van de kern- voorzitter, die buiten de kern om een perso- neelsvergadering had belegd	De Metaal- EVC ver- spreidde pam- fletten	geen	8
Haagse Bouw- Maatschappij te Den Haag	Fitters eisten een pre- miestoelag van 25%	ABWB-EVC stookte	geen	9

V Begin De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers
o in aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal ar-
l vori- beiders aan dat in normale toestand werkzaam is.
g ge .: staking met vooraf bepaalde tijdsduur(korter dan 24 uren)
n maand -: staking met vooraf bepaalde tijdsduur(24 uur of langer)
J =: staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
1			13																												
2			300 90	gedurende één uur																											
3			495 65																												
4										40	40																				
5										30	30																				
6										69	30																				
7											18																				
8																					105	gedurende één uur									
9																						150	150								